

CRDE

2003

CENTRUL DE
RESURSE PENTRU
DIVERSITATE
ETNOCULTURALĂ

www.edrc.ro

“Diversitate nu este un neologism. Acesta este un adevăr lingvistic. Cuvântul este folosit de fiecare dintre etniile din România. Cu grijă, ca să nu accepte în conținutul său celelalte etnii. La nivelul relațiilor interetnice, diversitatea rămâne, așadar, un neologism. Pentru a reduce distanța dintre cuvânt și realitate, CRDE și-a asumat rolul de translator. Un translator care transformă neologismul în normalitate.”

Mircea Toma, membru al Consiliului de Administrație

CUPRINS

Misiune. Valori.....	5
Evaluarea activităților din perioada 2000-2002	6
Programe	8
I. INIȚIATIVE DE BUNĂ GUVERNARE ÎN COMUNITĂȚI MULTIETNICHE	8
1.1. <i>Promovarea bunei guvernări în comunități multiculturale. Acces și participare a minorităților etnice la viața publică (Prevenirea și gestionarea conflictelor la nivelul comunităților multiculturale).</i>	8
II. DEZVOLTARE COMUNITARĂ ÎN COMUNITĂȚI MULTIETNICHE	10
2.1. <i>Îmbunătățirea relațiilor interetnice în sud-estul Europei. Dezvoltarea comunităților multietnice</i>	10
2.2. <i>Dezvoltarea capacităților și resurselor umane în comunități dezavantajate</i>	12
III. INTEGRARE EUROPEANĂ	13
3.1. <i>Centrul de Informare Europa Cluj</i>	13
IV. CERCETARE ȘI DOCUMENTARE PRIVIND MINORITĂȚILE ETNICE.....	14
4.1. <i>Centrul de documentare</i>	14
4.2. <i>Bursele de cercetare „Barometrul relațiilor etnice”</i>	15
4.3. <i>Minorități la guvernare – evaluarea impactului politicilor publice din perspectiva participării minorităților la guvernare în Macedonia, România și Slovacia</i>	16
4.4. <i>Status Policies - analiza comparativă a politicilor europene referitoare la relațiile între statele de origine și minoritățile în afara granițelor</i>	16
4.5. <i>Rapoarte despre situația minorităților naționale din România</i>	17
4.6. <i>DIVERS – buletin informativ despre minoritățile etnice</i>	18
V. EDUCAȚIE MULICULTURALĂ	18
5.4. <i>Europa Centrală în perspectivă comparată – Parteneriatul pentru educație globală</i>	18
VI. PROMOVAREA DIALOGULUI INTERETNIC	19
6.1. <i>Instituționalizarea dialogului interetnic</i>	19
VII. BURSE DE STUDIU LA CENTRAL EUROPEAN UNIVERSITY	19
7.1. <i>Burse de studii la Central European University – Budapesta, 2003-2004</i>	19
7.2. <i>Burse la CEU – Curriculum Resource Center - Budapesta, 2003</i>	20
7.3. <i>Burse la CEU Summer University - Budapesta, 2003</i>	22
Publicații.....	23
1. <i>Colecția Diversitate Etnoculturală în România</i>	23
2. <i>Seria Sinteze</i>	25
Resurse umane	26
1. <i>Consiliul de Administrație</i>	26
2. <i>Comitetul Consultativ Internațional</i>	26
3. <i>Angajații CRDE</i>	26
4. <i>Audit financiar</i>	26
Finanțatori	27
Parteneri	27
CRDE este organizație membră a.....	27
Contact	27
Situația bugetară a CRDE	28
Opinia auditorului	29
Anexa 1 – Lista proiectelor 2000-2003.....	30
Anexa 2 - Volume publicate 2000-2003.....	34

Misiune. Valori

Misiunea Centrului de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală este de a contribui la construcția democratică din România prin ameliorarea climatului interetnic și promovarea principiilor echității etnoculturale.

Premisele activității CRDE

În efortul său de a acomoda un număr mare de minorități naționale, reprezentând un procent semnificativ din populația țării, România are de înfruntat o serie de provocări în procesul de democratizare.

În ciuda faptului că în ultimii ani s-au înregistrat inițiative civice notabile, evoluția democratică a României întâmpină greutăți, legate în mare măsură de existența practicilor discriminatorii și de tratarea neadecvată, la nivel de politici, a problemelor privind minoritățile. Problemele existente în acest domeniu includ lipsa unor soluții instituționale general acceptate privind concilierea și acomodarea diferențelor etnoculturale, numărul redus de specialiști care să elaboreze și să implementeze politici adecvate nevoilor celor 20 de minorități, precum și lipsa unui cadru instituționalizat al dialogului interetnic care să contribuie la conștientizarea problemelor legate de diversitatea etnoculturală.

Poziționare

CRDE contribuie la îmbunătățirea relațiilor etnice *punând în valoare diversitatea.*

Valori

diversitate
multiculturalitate
bună guvernare
dezvoltare
sustenabilitate
parteneriat
dialog
egalitate de șanse

Obiective

- Dezvoltarea unui climat favorabil relațiilor interetnice din România
- Creșterea participării și a vizibilității minorităților în sfera publică
- Promovarea dialogului interetnic
- Inițierea de parteneriate interetnice
- Promovarea unor politici publice privind diversitatea etnoculturală
- Încurajarea și asistarea organizațiilor neguvernamentale ale minorităților
- Cercetarea, documentarea și monitorizarea relațiilor interetnice
- Cooperarea cu autoritățile locale în vederea promovării intereselor minorităților
- Inițierea de parteneriate cu autoritățile publice
- Promovarea unor practici de *bună guvernare* în comunități multietnice
- Susținerea minorităților etnice în afirmarea identității culturale
- Promovarea de programe educaționale în spiritul multiculturalității

Evaluarea activităților din perioada 2000-2002

Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală administrează un număr considerabil de programe în domeniul relațiilor interetnice, derulând sau sprijinind proiecte care vizează diferitele aspecte ale acomodării diversității etnoculturale: buna guvernare a comunităților multietnice, îmbunătățirea relațiilor etnice prin activități de dezvoltare comunitară, cercetare și documentare privind minoritățile naționale, educație multiculturală, dialog interetnic.

În intenția de a determina un impact pe termen lung la nivelul relațiilor interetnice din România CRDE combină activitățile de dezvoltare comunitară, cu sesiuni de formare, asistență și dezvoltare instituțională pentru actorii relevanți pentru dinamica mediului multicultural, cercetare și editare de publicații.

În perioada parcursă de la înființarea sa, CRDE a contribuit la promovarea **bunei guvernări** a comunităților multietnice, prin activități de formare adresate cadrelor de poliție și funcționarilor din administrația publică locală care își desfășoară activitatea în comunități multiculturale.

Între 2000 și 2002 peste 350 de ofițeri și subofițeri de poliție au beneficiat de formare în domeniul prevenirii și gestionării conflictelor, iar la nivelul a 13 comunități multiculturale a avut loc un proces de facilitare a dialogului intra-comunitar în vederea îmbunătățirii situației romilor, în cadrul programului „Prevenirea și gestionarea conflictelor la nivelul comunităților multiculturale”, desfășurat în parteneriat cu Ministerul de Interne.

În vederea îmbunătățirii accesului la viața publică a minorităților etnice, CRDE urmărește consecvent să contribuie la dezvoltarea capacităților administrației publice locale din comunități multietnice. Astfel, în 2002, centrul a dezvoltat și pilotat un model de formare și asistență pentru funcționari publici, facilitând punerea în practică a prevederilor legale privind folosirea limbilor minorităților etnice administrație, în 8 așezări urbane cu populație multietnică.

Implementarea programului regional „Îmbunătățirea relațiilor etnice în sud-estul Europei” a constituit un permanent proces de învățare. Acest proces este marcat nu doar prin sesiunile de instruire adresate liderilor comunitari și membrilor organizațiilor neguvernamentale implicate în **dezvoltarea locală** sau prin munca de facilitare comunitară, ci și la diferitele nivele de implementare ale programului. Flexibilitatea modelului abordat – finanțări directe (granturi) combinate cu activități de facilitare comunitară – ne-a permis să înglobăm din mers experiența etapelor anterioare și să ne adaptăm foarte ușor într-un mediu atât de dinamic și provocator cum este cel al relațiilor interetnice. Au fost alocate fonduri pentru 46 de proiecte ce au implicat peste 50 de comunități multietnice și 9 grupuri etnice: aromâni, ceangăi, germani, maghiari, lipoveni, romi, români, sârbi, ucraineni; 17 comunități au fost facilitate în cadrul modulului de dezvoltare comunitară, iar numărul total de persoane care au beneficiat de implementarea programului este de cca. 40.000.

Programul de “Parteneriate școlare” derulat între 2000 și 2002 de CRDE a contribuit semnificativ la promovarea **educației multiculturale** în România, prin sprijinirea de parteneriate între școli cu predare în limbile minorităților naționale și școli cu predare în limba română. Nu mai puțin de 67 de școli au beneficiat de sprijin prin acest program, nu mai puțin de 1500 de copii și tineri de diferite etnii – români, maghiari, romi, sași, - au descoperit, jucându-se împreună, că, deși vorbesc limbi diferite, au

toți aceleași preocupări și pasiuni și au învățat, lucrând împreună, să privească cu respect cultura și tradițiile celorlalți. Preocupările CRDE în domeniul educației au inclus și măsuri de sprijin pentru succesul educațional al copiilor defavorizați, editarea de manuale de limba română pentru clasele cu predare în limbile minorităților naționale și sesiuni de formare pentru cadre didactice.

O componentă importantă a activității centrului o constituie proiectele de **documentare și cercetare privind minoritățile etnice și religioase**. Între 2000 și 2002, CRDE a realizat anual Barometrul Relațiilor Etnice, dezvoltând un instrument de analiză a climatului interetnic din România. Alte cercetări inițiate de CRDE au vizat analiza participării la guvernare a minorităților naționale din Centrul și Estul Europei, dezvoltarea unei baze de date privind proiectele implementate în perioada 1990-2000 în sprijinul comunităților de romi din România, realizarea unei serii de rapoarte și a unui documentar fotografic despre minoritățile naționale din România. În Colecția Diversitate Etnoculturală în România au fost publicate 7 volume având ca preocupare analiza relațiilor etnice în România postcomunistă, studiul fenomenelor naționaliste și xenofobe și restituirea unor importante documente de arhivă privind politicile de stat față de minoritățile romilor, maghiarilor și evreilor.

Acești primi trei ani au reprezentat perioada de maturizare a CRDE, urmare a unui drum plin de provocări și învățăminte, legate atât de dezvoltarea și implementarea de proiecte care să contribuie la realizarea obiectivelor propuse, cât și de dorința de afirmare ca un actor reper pentru domeniul relațiilor etnice din România. Eforturile noastre au vizat în această perioadă și specializarea resurselor umane și dezvoltarea instituțională, stabilirea de relații de cooperare și parteneriat cu organizații neguvernamentale și instituții publice, atragerea de fonduri și diversificarea surselor de finanțare. Direcțiile de acțiune prioritare pentru perioada care urmează sunt asistarea instituțiilor publice în dezvoltarea de politici în sprijinul minorităților etnice, desfășurarea de campanii de *advocacy* pentru promovarea valorilor diversității etnoculturale, implicarea directă în reconcilierea relațiilor româno-maghiare urmând modelul franco-german. Privim spre viitor cu speranța că experiența căutărilor acestor ani de început ne va ajuta în procesul de consolidare și afirmare instituțională.

I. Inițiative de bună guvernare în comunități multietnice

1.1. Promovarea bunei guvernări în comunități multiculturale. Acces și participare a minorităților etnice la viața publică (Prevenirea și gestionarea conflictelor la nivelul comunităților multiculturale).

Scopul programului este combaterea discriminării minorităților etnice prin îmbunătățirea relațiilor dintre subofițerii de poliție și comunitățile locale și promovarea unei guvernări adaptate comunităților multietnice.

Activitățile programului includ stagii de pregătire adresate agenților (subofițerilor) din cadrul Inspectoratului General al Poliției și elevilor de la Școala de Agenți de Poliție Vasile Lascăr din Câmpina, care activează sau vor activa în comunități multiculturale. Stagiile de pregătire vizează următoarele teme: *prevenirea stărilor conflictuale în comunitățile multiculturale; cadrul normativ de intervenție în cazuri de conflict; tehnici de comunicare în relația poliție – comunitate multiculturală; drepturile și libertățile fundamentale ale omului; drepturile omului și minoritățile; medierea și negocierea conflictelor – modalități concrete de realizare; rolul mass-media în generarea și în prevenirea conflictelor; comunitate, siguranță, autoritate.*

Între 2000-2002 au fost organizate 14 stagii de formare, la care au participat peste 350 de cadre de poliție din 26 de județe.

Programul include și organizarea unei serii de întâlniri, la nivel local, între poliție, reprezentanții autorităților locale și grupurile etnice din comunitate. Astfel de întâlniri au fost organizate într-un număr de 13 localități multiculturale: Dragalina (jud. Călărași), Cojocna (jud. Cluj), Cobadin (jud. Constanța), Moroieni și Răcari (jud. Dâmbovița), Segarcea (jud. Dolj), Corund (jud. Harghita), Galați (jud. Galați), Sângeorgiu de Mureș (jud. Mureș), Reșița (jud. Caraș-Severin), Nocrich (jud. Sibiu), Jurilovca (jud. Tulcea), Popești (jud. Vrancea).

În 2003 a apărut în cadrul colecției *Sinteze*, editată de CRDE, volumul "Poliția și comunitățile multiculturale din România", sub îngrijirea editorilor Ioaneta Vintileanu și Gábor Ádám. Volumul, menit a genera mai multă responsabilitate civică în administrarea consecințelor diversității, conține o sinteză a experiențelor acumulate în implementarea programului în perioada 2001-2002, și a fost distribuit la

Coordonator de program:

Gábor Ádám

Perioada de desfășurare:

2000-2004

Acoperirea geografică:

Națională, 26 de județe

Buget 2003:

24.400 USD

Finanțatori:

- Fundația pentru o Societate Deschisă România
- Uniunea Europeană, Inițiativa Europeană pentru Democrație și Drepturile Omului
- Ministerul de Afaceri Externe al Regatului Norvegiei

Parteneri:

- Institutul pentru Cercetarea și Prevenirea Criminalității
- Școala de Subofițeri de Poliție "Vasile Lascăr", Câmpina, din cadrul Inspectoratului General al Poliției

toate inspectoratele județene de poliție, la ONG-uri active în domeniul drepturilor omului, la reprezentării mass-media.

Programul a avut un impact important la nivel de politici. Conform raportului Oficiului Național pentru Romi din aprilie 2002, privind implementarea *Strategiei pentru îmbunătățirea situației romilor*, prevederi importante din noua *Lege privind Statutul polițistului* (legea 440/2002, Art.77) sunt consecințe ale colaborării CRDE cu Inspectoratul General al Poliției. Incluziunea în programa de învățământ a Școlii de Agenți de Poliție "Vasile Lascăr" a cursului *Relația polițist - comunitate în diversitate etnică, culturală, confesională* este o consecință directă a colaborării CRDE cu această instituție de formare a agenților de poliție.

Proiectul vine să sprijine procesul de reformă din cadrul poliției și contribuie la dezvoltarea de bune practici în modul de funcționare a unor instituții importante din cadrul Ministerului de Interne. A fost semnat un protocol de colaborare între CRDE și Ministerul de Interne, prin care se dorește dezvoltarea de inițiative comune care să clădească pe rezultatele acestui proiect și să contribuie la o mai bună reprezentare a minorităților în rândul poliției.

Începând din 2003 programul își propune să contribuie la înlesnirea accesului comunităților multietnice la viața publică. Astfel, activitățile programului se concentrează pe încurajarea tinerilor aparținând minorităților naționale să opteze pentru o carieră în rândul poliției. Până în iulie 2004, urmează să fie derulate 3 sesiuni de formare pentru ofițeri superiori de poliție și o campanie de promovare a accesului tinerilor aparținând minorităților etnice în structurile poliției.

II. Dezvoltare comunitară în comunități multietnice

2.1. Îmbunătățirea relațiilor interetnice în sudetul Europei. Dezvoltarea comunităților multietnice

Programul urmărește realizarea unor schimbări pe termen lung în relațiile interetnice din România.

Programul este structurat pe două module, unul de finanțare de proiecte, care se desfășoară la scară națională, și un modul de facilitare comunitară, care este concentrat pe următoarele regiuni: Banat: județele Timiș și Caraș Severin, Centrul Transilvaniei: județul Mureș, Dobrogea: județul Tulcea, Sud - Vestul Moldovei: județul Bacău.

Modulul de facilitare, abordat ca un instrument cu potențialul de a determina o schimbare pe termen lung la nivelul relațiilor interetnice comunitare, vizează întărirea legăturilor sociale dintre membrii comunității, încurajarea inițiativelor comunitare, dezvoltarea de lideri locali responsabili și revitalizarea instituțiilor locale. Modulul grant-giving pune accentul pe alocarea de fonduri ce au un impact imediat la nivelul comunității. Acest tip de suport este destinat atât organizațiilor de la nivelul comunității cât și unor inițiative informale găzduite de o instituție publică.

Coordonator de program:

Mariana Sălăgean

Perioada de desfășurare:

2001 - 2004

Acoperirea geografică:

Modulul pe termen lung: jud. Caraș-Severin, jud. Timiș; jud. Mureș; jud. Tulcea; jud. Bacău
Modulul pe termen scurt: acoperire națională

Buget 2003:

117.4000 USD

Finanțatori:

- Fundația pentru o Societate Deschisă România
- Fundația Charles Stewart Mott
- Fundația King Baudouin

Parteneri:

- Asociația Română de Dezvoltare Comunitară
- Liga PRO EUROPA
- Fundatia GAMA

Îmbunătățirea relațiilor etnice în Sudetul Europei

Distribuția geografică
a proiectelor finanțate
2001-2003

Îmbunătățirea relațiilor etnice în Sudetul Europei

Acte de implementare a modului de facilitare comunitară

Implementarea proiectelor de către grupurile comunitare a condus la dobândirea unor experiențe pozitive de lucru împreună a membrilor comunității, a implicat autoritățile locale ca parteneri, a întărit încrederea membrilor comunității în propriile forțe. Astfel au fost făcuți pași în vederea stimulării participării civice a membrilor comunității, a transferului de responsabilități înspre aceștia, a încurajării cooperării și creării unui climat constructiv și de prevenire a intoleranței etnice, mai ales relația cu minoritatea roma.

Finanțările alocate prin program reprezintă sume mici, însă prin contribuția și mai ales prin mobilizarea membrilor comunităților locale rezultatele depășesc considerabil valoarea materială a investiției. Din cei 1900 EUR alocați pentru proiectul lor, sătenii dintr-un mic sat din județul Caraș Severin au reușit renovarea clădirii ce reunește școala și grădinița din localitate. Fondurile primite au fost orientate exclusiv pe achiziționarea materialelor în timp ce toată munca a fost realizată de membrii comunității. Un alt exemplu elocvent este cel al satului Porumbeni, o comunitate din județul Mureș unde trăiesc împreună maghiari, români și romi. Organizația comunitară a reușit mobilizarea membrilor comunității în vederea renovării a cca 3 km. de drum, drumul de acces în comunitate. În cazul proiectelor comunitare accentul a fost pus pe participarea comuna a membrilor comunității la rezolvarea unor nevoi comune, pe crearea unor punți între cele două, trei sau chiar patru comunități etnice care împărțeau același spațiu geografic dar care de cele mai multe ori trăiau în lumi paralele fără a interacționa foarte des.

În perioada 2001- 2003 au fost alocate fonduri pentru proiecte ce au implicat peste 50 de comunități multietnice și 9 grupuri etnice: aromâni, ceangăi, germani, maghiari, lipoveni, romi, români, sârbi, ucraineni. Un număr de 17 comunități au fost facilitate în cadrul modulului de dezvoltare comunitară și 46 de proiecte au fost finanțate. Datorită proceselor derulate în comunitate și a schimbărilor determinate de facilitare într-un număr de 10 comunități din cele 17 facilitate au fost create organizații neguvernamentale. Numărul total de persoane care au beneficiat de implementarea programului este de cca. 40.000 persoane.

Proiecte finanțate în cadrul programului în 2003:

Nr.	Nume instituție	Titlu proiect	Zona de implementare	Suma
1	Primăria comunei Fărăgău	Înființarea unui cabinet medical	jud. Mureș	3,900 EUR
2	Primăria Copăcele în parteneriat cu grupul sărac Zorile	<i>Apa factor de dezvoltare economică</i>	jud. Caraș Severin	2,050 EUR
3	Primăria Pârjol	<i>Paza bună trece primejdia rea,</i>	jud. Bacău	2,004 EUR
4	Fundația pentru Inițiativă Comunitare Cojocna	<i>Parcul Eden, un pas spre mai bine</i>	jud. Cluj	3,000 EUR
5	Institutul de Cercetări Eco Muzeale Tulcea	<i>Promovarea participativă a multietnicității dobrogene</i>	jud. Tulcea	1,190 EUR
6	Asociația de Dezvoltare Locală Murighiol	<i>Acoperirea și modernizarea Căminului Cultural din Murighiol</i>	jud. Tulcea	3,200 EUR
7	Organizația multietnică Abuș	<i>Asigură viitorul azi</i>	jud. Mureș	2,483 EUR
8	Asociația Comunitară Multi-etnică Ciucurova	<i>O piață comună o viață mai bună</i>	jud. Tulcea	3,200 EUR

9	Inspectoratul Școlar Județean Cluj	<i>Școala factor esențial al promovării valorilor interculturale</i>	jud. Cluj	4,001 EUR
10	Asociația Ecotopia Română	<i>Șanse egale pentru tinerii din mediul rural</i>	jud. Timiș	2,541 EUR
11	Asociația Sătească „Mai bine pentru toți” Gheorghe Doja	<i>Drum pentru toți</i>	jud. Bacău	1,500 EUR
12	Fundația pentru cercetări sociale „Max Weber”	<i>Dezvoltarea colaborării interetnice între liceeni de la secțiile cu limba de predare română și maghiară</i>	jud. Cluj	3,000 EUR
13	Societatea Carpatină Ardeleană Satu Mare	<i>Împreună ne simțim mai bine</i>	jud. Satu Mare	4,000 EUR
14	Fundația Internațională Umanitatea	<i>Atelier productiv de împletituri de răchită</i>	jud. Gorj	4,120 EUR
15	Fundația Andrei Provita	<i>Școala de duminică</i>	jud. Mureș	2,500 EUR
26	Asociația Interetnică Speranța Sângeru de Pădure	<i>Reamenajarea drumului din satul Sângeru</i>	jud. Mureș	2,296 EUR

Membrii juriului: Ana Vasilache, László Potozky, Florian Nițu, Horvath István, Cristina Vladu, Maria Ionescu, Dana Pârțoc.

2.2. Dezvoltarea capacităților și resurselor umane în comunități dezavantajate

Proiectul urmărește dezvoltarea capacităților și resurselor umane în trei comunități dezavantajate din județul Mureș, cu scopul de a iniția activități generatoare de venit, în contextul restructurării industriale.

În martie 2003 a fost organizat un seminar în domeniul scrierii de proiecte și al alcătuirii unui plan de afaceri, sesiunea de formare și asistență fiind susținută de partenerii de proiect, Hungarian Foundation for Self-Reliance. În lunile iulie și august a urmat o serie de excursii de studiu în comunități de romi din Ungaria, la care au participat cei 15 beneficiari direcți ai proiectului (în marea majoritate reprezentanți ai comunităților de romi din Ogra, Chiheru de Jos și Porumbeni, jud. Mureș). Destinațiile vizitei în Ungaria includ proiecte de succes, sprijinite de Hungarian Foundation for Self-Reliance, în comunități de romi din Gacsaly (plantație de castraveți); Alsószentmárton (proiect social-educational complex, derulat de comunitatea locală de beași); Hosszúpályi (fermă agricolă legumicolă complexă, incluzând mai multe soiuri de ardei, roșii, țelină, castraveți, precum și pepene); Lakocsa (crescătorie de mangalițe - porcine indigene); Tiszaroff ("școala de pădure" - o

Coordonator de program:

Mária Kovács

Perioada de desfășurare:

2003

Acoperirea geografică:

Chiheru de Jos, Porumbeni and Ogra, jud. Mureș

Buget 2003:

53.000 USD

Finanțatori:

- Fundația pentru o Societate Deschisă România
- Uniunea Europeană, Programul PHARE-Coeziune Economică și Socială

Parteneri:

Hungarian Foundation for Self-Reliance

școală unde copiii - mai ales orășeni - din mai multe colțuri ale Ungariei petrec o săptămână învățând despre tradițiile locale, participând în viața comunității); Magyarkeszi (fabrică de cherestea, eco-agricultură, centru comunitar cu o gamă largă de activități de informare și formare) și altele. Vizitele de studiu vor fi urmate de o întâlnire de lucru a beneficiarilor direcți pentru a discuta și analiza proiectele vizitate și pentru a concepe planurile proprii de acțiune. Proiectul contribuie semnificativ la consolidarea unei relații de colaborare între comunitățile de romi și administrația publică locală din localitățile beneficiare.

Lista beneficiarilor proiectului:

Nr.	Nume	Localitate
1	Barabas Elek	Ogra
2	Grecu Ioan	Ogra
3	Varga Remulus	Ogra
4	Vitan Trandafir	Ogra
5	Zolyomi Zsigmond	Porumbeni
6	Domocos Horatiu	Porumbeni
7	Vizy Mihaly	Porumbeni
8	Boganyi Jozsef	Porumbeni
9	Lengyel Marton Robin	Porumbeni
10	Isztojka Demeter	Chiheru de Jos
11	Isztoika Rupa	Chiheru de Jos
12	Mihut Ioan	Chiheru de Jos
13	Pop Laurentiu Vasile	Chiheru de Jos
14	Farcas Zaharie	Chiheru de Jos
15	Gabor Zoltan	Chiheru de Jos

III. Integritate europeană

3.1. Centrul de Informare Europa Cluj

Centrul Europa vizează creșterea vizibilității Uniunii Europene în România, o mai bună informare a cetățenilor asupra procesului de integrare europeană și stimularea dialogului privind implicațiile diversității etnoculturale în contextul extinderii Uniunii Europene.

Centrul a fost lansat în 30 martie 2003. Serviciile centrului sunt adresate publicului larg. Informarea opiniei publice este pasul esențial pentru a câștiga sprijinul cetățenilor și a motiva participarea acestora în actul integrării. Există în România o elită care cunoaște implicațiile integrării și este angajată activ în transformarea acelor realități care încă despart România de momentul integrării. Marea parte a cetățenilor rămâne însă în afara sferei de dezbateră și decizie privind procesul de integrare. În acest context, Centrul de Informare Europa Cluj își propune să

Coordonator de proiect:

Rarița Szakáts

Info officer:

Aura Topan

Perioada de desfășurare:

2003-2008

Acoperire geografică:

jud. Cluj

Buget 2003:

33.500 USD

Finanțator:

Uniunea Europeană, Fondul Europa

Partener:

Centrul de Resurse pentru Comunitățile de Romi

informeze, să sensibilizeze și să dinamizeze publicul larg în interogațiile și inițiativele ce vizează procesul de aderare a României la Uniunea Europeană.

Activitățile Centrului de Informare Europa implică diseminarea de informații privind Uniunea Europeană și procesul de integrare, producerea de materiale privind relevanța protecției minorităților etnice pentru aderarea la structurile europene și organizarea de dezbateri privind viitorul Europei.

Centrul găzduiește un fond de carte de specialitate, un mare număr de pliante și broșuri și un stand de informare multimedia, constând din computere cu acces la resurse on-line și un infochiosc, dispozitiv de informare interactiv oferind informații generale privind statele membre ale Uniunii Europene, țările candidate, programele de finanțare ale Comisiei Europene.

Proiectul contribuie semnificativ la creșterea interesului cetățenilor față de Uniunea Europeană și la creșterea nivelului de informare asupra problematicii europene. De la lansarea centrului, au fost organizate 5 dezbateri/ mese rotunde, o expoziție, proiecție de filme, activități de prezentare și promovare în spații publice, activități de informare europeană prin media – articole despre Uniunea Europeană, concursuri radio, concursuri în ziar, formare pentru animatori de tineret, activități pentru copii și tineri, campanie de informare în școlile din Cluj. În primele două șase luni de activitate, centrul a avut peste 500 de vizitatori, iar numărul de persoane care a participat la diversele activități organizate în această perioadă este de peste 1500.

IV. Cercetare și documentare privind minoritățile etnice

4.1. Centrul de documentare

Centrul de Documentare al Centrului de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală Cluj deține o colecție de peste 5360 de cărți și 176 de periodice din următoarele domenii: științe politice, sociologie, științele educației, psihologie, istorie, mass-media, filosofie, religie, drept.

Centrul de Documentare al CRDE urmărește să asigure accesul direct la principalele informații, idei și la principalii autori din domeniul științelor sociale, acoperind majoritatea subiectelor absente din bibliotecile din România înainte de 1989. Biblioteca a fost deschisă pentru public pe data de 18 octombrie 1993, ca un program operațional al filialei Cluj a Fundației pentru o Societate Deschisă. În anul 2000, acest program a fost preluat și continuat de CRDE.

Centrul de Documentare oferă cititorilor următoarele facilități: împrumut de carte, posibilitatea consultării la sala de lectură a cărților și periodicelor, acces liber la raft, navigare pe Internet, opțiuni electronice de căutare în baza de date a fondului de carte, efectuarea de rezervări, posibilitatea de fotocopiere și listare gratuită.

Coordonator de proiect:

Ágnes Veres

Bibliotecari:

Újvári Mária, Dana Crișan, Fülöp Zoltán

Perioada de desfășurare:

program permanent

Acoperire geografică:

Transilvania

Buget 2003:

8.500 USD

Finanțator:

- Fundația pentru o Societate Deschisă România

Până în prezent (octombrie 2003), biblioteca are peste 11600 de cititori înscriși, fiind vizitată zilnic de aproximativ 80 de cititori. Majoritatea vizitatorilor sunt studenți (80%), profesori și cercetători (15%), elevi (5%). Biblioteca este cunoscută în întreaga Transilvanie, cititori din 6 județe venind la Cluj pentru a consulta volume din colecția noastră, majoritatea volumelor și publicațiilor nefiind accesibile în alte biblioteci din regiune.

4.2. Bursele de cercetare „Barometrul relațiilor etnice”

Programul *Barometrul Relațiilor Etnice (BARE)* a fost inițiat în 2000, cu scopul de a obține date statistice despre relațiile etnice din România, în special referitor la situația și dinamica grupurilor etnice de români, maghiari și romi. efectuării unor cercetări și analize periodice privind evoluția relațiilor interetnice din România. Conceput ca o serie de studii sociologice anuale, *Barometrul Relațiilor Etnice* vizează următoarele teme: monitorizarea și evaluarea situației grupurilor etnice din România; auto-percepția și modul de percepere a alterității; dinamica reprezentărilor și stereotipurilor diferitelor grupuri etnice; construirea și afirmarea identității etnice și naționale; nivelul de impact și cunoaștere al politicilor publice față de minorități în România; discursul public în legătură cu minoritățile etnice în diferite contexte.

Coordonator de proiect:

Monica Robotin

Perioada de desfășurare:

2003

Acoperire geografică:

națională

Buget 2003:

6.000 USD

Finanțator:

- Fundația pentru o Societate Deschisă România

În 2003, în intenția de a valorifica rezultatele cercetărilor BARE și de a realiza o analiză privind dinamica relațiilor etnice din România, CRDE a lansat o nouă componentă în cadrul programului: Bursele de cercetare BARE. A fost astfel lansată o competiție de proiecte de cercetare, adresată comunității de cercetători și oameni de știință din România interesați de problematica relațiilor etnice.

Studiile urmează să fie efectuate pornind de la bazele de date ale Barometrului Relațiilor Etnice edițiile 1993-1996, 2000, 2001, 2002. Lucrările se vor încadra în tematica BARE, punându-se accent pe acele teme care au rămas constante în timp în cadrul cercetării și făcându-se referire la comunitățile incluse în cercetare – maghiari, români și romi. Se va urmări aplicabilitatea practică a lucrărilor, astfel încât concluziile analizelor să folosească factorilor de decizie în activitatea lor la nivelul comunităților.

Cele mai valoroase lucrări vor fi premiate și publicate într-un volum și vor constitui tema de discuție a unei mese rotunde la care vor fi invitați să participe factorii de decizie la nivel local și central, reprezentanți ai societății civile și ai presei și cercetători.

4.3. Minorități la guvernare – evaluarea impactului politicilor publice din perspectiva participării minorităților la guvernare în Macedonia, România și Slovacia

Proiectul constă într-o cercetare comparativă internațională privind impactul pe care îl are asupra politicilor publice, participarea la guvernare a minorităților, în România, Macedonia și Slovacia.

Proiectul este realizat de CRDE, în parteneriat cu Forum Institute Slovacia și Eurobalkan Institute Macedonia. Membrii echipei de cercetare sunt: Aneta Jovevska, Natasha Graber (Macedonia), László Öllös, Diana Némethová (Slovacia), Dan Chiribucă, Magyari Tivadar (România), Petra Kovács (LGI, Budapesta – consultant academic). Rezultatele preliminare au fost analizate la Riga, în mai 2001, în cadrul unui atelier organizat în cadrul conferinței NISPA CEE. Aflat în curs de publicare, volumul conținând concluziile cercetării va fi tradus în limbile țărilor participante.

Lectori consultanți: Alan Phillips (Consiliul Europei, fost director al MRG), Mark Weller (director al ECMI), Tony Verheijnen (Consilier șef în probleme de Good Governance, UNDP).

Rapoartele de cercetare sunt publicate într-un volum în curs de apariție, intitulat: *A New Balance: Democracy and Minorities in Post-Communist Europe*, editat de Monica Robotin și Levente Salat, în colecția LGI-OSI Budapesta: *Managing Multiethnic Communities Program Series*. Alte persoane care au contribuit la realizarea volumului sunt: Zoltán Alpár Szász, Balász Jarábik, Zoltán Kali.

Coordonator de proiect:

Levente Salat

Asistent de proiect:

Monica Robotin

Perioada de desfășurare:

2000-2003

Acoperire geografică:

România, Slovacia, Macedonia

Buget 2003:

5.000 USD

Finanțator:

- Fundația pentru o Societate Deschisă
- Local Government Initiative

4.4. Status Policies - analiza comparativă a politicilor europene referitoare la relațiile între statele de origine și minoritățile în afara granițelor

Considerând importanța abordării relațiilor, la nivel politic și diplomatic, dintre minoritățile etnice și țările de origine ale acestora, CRDE a inițiat acest proiect pentru a analiza diferențele măsurii întreprinse de statele-mamă pentru a proteja statutul comunităților cu origine etnică similară din Europa. Proiectul urmărește să compare politicile de protejare a minorităților de peste hotare în: Albania, Croația, Germania, Grecia, Irlanda, Polonia, România, Rusia, Serbia, Slovacia, Suedia, Turcia și Ungaria, impactul acestor măsuri asupra politicilor minoritare în țările-gazdă, precum și asupra perspectivei de aderare la Uniunea Europeană.

Colaboratorii și cercetătorii CRDE în acest proiect sunt: Adrián Tokár, Balázs Jarábik, Adriana Lamacková, Centrul de Studii Legale al Fundației Kalligramm din Slovacia, Albert Musliu, Association for

Coordonator de proiect:

Levente Salat

Asistent de proiect:

Monica Robotin

Perioada de desfășurare:

2002-2004

Acoperire geografică:

Europa

Buget 2003:

12.000 USD

Finanțator:

- Fundația pentru o Societate Deschisă
- Constitutional and Legal Policy Institute (COLPI)

Democratic Initiatives, Macedonia, Elsa Ballauri, Albanian Human Rights Group, Albania, Zoltán Kántor, Teleki László Institute, Ungaria, Boris Koltchanov Minelres, Letonia, Panayote Dimitras, Greek Helsinki Monitor, Grecia, Constantin Iordachi, CEU, Ungaria, Stefan Wolff, University of Bath, Marea Britanie, Andrea Krizsan, Center for Policy Studies, Ungaria, Florian Bieber, ECMI.

O primă întâlnire a colaboratorilor s-a desfășurat la Budapesta în perioada 31 mai – 2 iunie, întâlnirea având ca scop definirea cadrului de desfășurare a proiectului, identificarea de noi colaboratori pentru cazurile incluse și neacoperite, identificarea de surse de finanțare pentru proiect, precum și structurarea studiilor de caz.

4.5. Rapoarte despre situația minorităților naționale din România

Coordonator:
Levente Salat

Obiectivul programului este elaborarea unor rapoarte exhaustive despre situația minorităților naționale și religioase din România, în cadrul unor cercetări inițiate de Centrul de Documentare și Informare despre Minoritățile din Europa (CEDIME-SE), Grecia. Programul se desfășoară cu participarea mai multor organizații din Europa Centrală și de Sud-Est active în domeniul minorităților naționale și urmărește promovarea dialogului și încurajarea liberei circulații a informațiilor din domeniul relațiilor interetnice, a politicilor multiculturală și a drepturilor minorităților. Rapoartele conțin informații istoriografice, lingvistice și sociologice, o bibliografie extinsă și o listă cu adrese ale instituțiilor minoritare existente.

Coordonator de proiect:
Levente Salat
Perioada de desfășurare:
permanent
Acoperire geografică:
România

CRDE s-a angajat să elaboreze, conform metodologiei recomandate de CEDIME-SE, rapoartele privind minoritățile etnice și religioase din România. Au fost elaborate patru rapoarte, primele două vizând minorități etnice – romii și maghiarii, celelalte două fiind dedicate unor minorități religioase – protestanții și penticostalii. Raportul *Penticostalii din România* a fost realizat la solicitarea Refugee Documentation Center, Irlanda. Rapoartele sunt accesibile în limbile română și engleză pe pagina de web www.edrc.ro.

În urma acestei implicări în activitatea inițiată de CEDIME-SE, CRDE a fost cooptat în Consorțiul de Resurse privind Minoritățile Naționale (COMIR), din care mai fac parte: Constitutional and Legal Policy Institute, Human Rights Watch, International Helsinki Federation for Human Rights, Minority Rights Group International.

4.6. DIVERS – buletin informativ despre minoritățile etnice

Începând din anul 2001, CRDE sprijină editarea de către MEDIAFAX a publicației DIVERS - buletin informativ despre minoritățile naționale din România. Buletinul DIVERS este editat săptămânal, în 2003 fiind publicate 37 de numere. Numărul de cititori ai buletinului este de aproximativ 900 de persoane pe ediție.

DIVERS este folosit constant ca material informativ de către Delegația Comisiei Europene în România și de către Departamentul pentru Relații Interetnice din cadrul MIP. De asemenea, DIVERS este menționat în Raportul Open Society Institute privind respectarea drepturilor minorităților etnice în România, 2001, în Raportul

APADOR-CH privind problematica ceangăilor din România, 2001, în Ghidul etic privind reflectarea minorităților în presă editat de Centrul pentru Jurnalism Independent, 2001 și în mai multe rapoarte ale MEDE Consultancy. Publicația poate fi accesată on-line la www.divers.ro.

Coordonator de proiect:

Rarița Szakáts

Perioada de desfășurare:

2001-2003

Acoperire geografică:

România

Buget 2003:

7.000 USD

Finanțator:

- Fundația pentru o Societate Deschisă

V. Educație multiculturală

5.4. Europa Centrală în perspectivă comparată – Parteneriatul pentru educație globală

De la evenimentele dramatice din 1989, țările Central Europene au experimentat promovarea guvernării democratice și a tranziției la economia de piață. Totodată, guvernele din Europa post-comunistă s-au confruntat cu diversitatea etnică și implicațiile unei societăți multietnice. Această realitate complexă constituie subiectul a trei cursuri desfășurate la Universitatea din Tuebingen, Universitatea Tehnică din Chemnitz, Germania, Universitatea Babes-Bolyai, Cluj-Napoca, România, Universitatea Central Europeană, Budapesta, Ungaria.

Programul urmărește familiarizarea unui grup de studenți americani de la colegiile Hobart and William Smith și Union College, New York, cu realitățile Europei Centrale prin intermediul unei serii de cursuri desfășurate pe perioada unui semestru în Germania, România și Ungaria. CRDE a coordonat desfășurarea în România a activităților proiectului.

Coordonator de proiect:

Levente Salat

Asistent de proiect:

Monica Robotin

Perioada de desfășurare:

2002, 2003

Acoperire geografică:

Germania, Ungaria, România

Buget 2003:

30.000 USD

Finanțator:

Union College, New York

Proiectul se află la cea de-a doua ediție, incluzând în acest an și doi studenți români de la Facultatea de Științe Politice și Administrative, Cluj Napoca. În Cluj-Napoca cei 13 studenți americani și doi studenți români se află în perioada 10 Octombrie – 7 Noiembrie și desfășoară cursuri sub îndrumarea profesorilor Irina Kántor, Levente Salat de la Facultatea de Științe Politice și Ovidiu Pecican de la Facultatea de Studii Europene.

VI. Promovarea dialogului interetnic

6.1. Instituționalizarea dialogului interetnic

Proiectul este desfășurat în parteneriat cu Liga PRO EUROPA și își propune realizarea unei anchete asupra inițiativelor de dialog dintre intelectualii români și maghiari din perioada 1990–2001, asupra impactului acestora asupra cadrului general al relațiilor dintre România și Ungaria, precum și posibilitatea reconcilierii româno-maghiare după modelul franco-german.

În cadrul anchetei au fost solicitate opiniile a 100 de intelectuali din Ungaria, 100 de intelectuali din România și a 50 de intelectuali maghiari din România, identificați ca lideri de opinie și manifestând un interes deschis pentru viitorul relațiilor româno-maghiare.

În analiza răspunsurilor se va urmări identificarea cauzelor impasului actual al relațiilor româno-maghiare, a problemelor care împiedică angajarea părților într-un dialog sincer și a subiectelor în legătură cu care ar fi indicată inițierea unor dezbateri publice de anvergură. Răspunsurile primite în cadrul anchetei vor fi publicate într-un volum trilingv editat de CRDE, cuprinzând un *Cuvânt înainte* al d-lui Bernard Viale, expert în cadrul Oficiului Franco-German pentru Tineret.

Coordonator de proiect:

Levente Salat

Asistent de proiect:

Monica Robotin

Perioada de desfășurare:

2002-2004

Acoperire geografică:

România, Ungaria

Buget 2003:

3.000 USD

Finanțator:

- Fundația pentru o Societate Deschisă

Partener:

Liga Pro Europa

VII. Burse de studiu la Central European University

7.1. Burse de studii la Central European University – Budapesta, 2003-2004

Programul oferă programe de masterat și doctorat pentru anul universitar 2003-2004 și se adresează studenților aflați în ultimul an de studiu sau absolvenților care au obținut diploma de licență în cadrul unei instituții de învățământ superior acreditate.

Central European University Budapesta oferă cursuri postuniversitare în următoarele domenii: economie (MA, PhD), politicile și științele mediului (MS, PhD), gen și cultură (MA, PhD), istorie (MA, PhD), relații internaționale și studii europene (MA), studii juridice (LLM, MA, SJD), matematică (PhD), studii medievale (MA, PhD), studii în naționalism (MA), filosofie (PhD), științe politice (MA, PhD), sociologie și antropologie socială (MA, PhD), managementul afacerilor (MBA, IMM). Bursele de studii pot fi integrale sau parțiale și depind de rezultatele procesului de selecție.

Coordonator de proiect:

Ágnes Veres

Perioada de desfășurare:

2000-2003

Acoperire geografică:

Transilvania

Buget 2003:

7.000 USD

Finanțator:

- Central European University Budapesta

Burse acordate în 2003 solicitanților din regiunea de nord-vest a României:

Nr.	Numele	Specializarea	Diploma
1	Apăteanu Dan	Political Science	MA
2	Bándi Melissa Melinda	History	MA
3	Barta Tünde	History	MA
4	Borz Gabriela Alina	Political Science	PhD
5	Böyte Dániel	Economics	MA
6	Briciu Adrian Nicolae	Philosophy	PhD
7	Dan Ioana	Economics	MA
8	Demeter Dalma	Legal Studies/International Business Law	LLM
9	Domnariu Horia Vasile	Political Science	MA
10	Gruia Ana Maria	Medieval Studies	MA
11	Máthé László Vilmos	Environmental Sciences	MSc
12	Mica Adriana Diana	Sociology	MA
13	Mihalka Cristina	Political Science	MA
14	Miklós Klein Hunor	Economics	MA
15	Nagy Ágota Kinga	History	MA
16	Nedelea Patricia	Gender Studies	MA
17	Nițoi Anca Sorina	Medieval Studies	MA
18	Pălășan Corina Maria	Nationalism	MA
19	Săveanu Tomina	Sociology	MA
20	Szabó Orsolya	Legal Studies/Human Rights	MA
21	Szávics Petra	Nationalism	MA
22	Tusa Timea Judit	Economics	MA
23	Vucu Simona Raluca	Medieval Studies	MA
24	Zăgan Lucian	Philosophy	PhD
25	Zeman Dan	Philosophy	PhD

7.2. Burse la CEU – Curriculum Resource Center - Budapesta, 2003

Programul oferă burse pentru a participa la cursurile oferite de CRC - sesiuni de studiu cu durata de o săptămână; acces la colecția CRC (programe analitice, cataloage ale diferitelor universități, descrieri de programe ale Universităților din Europa de Est și ale Universităților din Vest, readere, alte materiale).

Centrul de Resurse Curriculare (CRC) este un program al Universității Central Europene pentru corpul profesoral din instituțiile de învățământ superior din Europa Centrală și de Est și fostele republici sovietice.

Coordonator de proiect:

Ágnes Veres

Perioada de desfășurare:

2000-2003

Acoperire geografică:

Transilvania

Buget 2003:

-

Finanțator:

- Central European
University Budapesta

Accentul acestui program este pe dezvoltarea curriculară, dezvoltarea metodelor de predare și diseminarea informațiilor și resurselor academice în regiune. CRC facilitează schimburi academice, dezvoltarea cursurilor și activități de reforma curriculară.

Aproximativ 300 de profesori academici din regiune participă anual la sesiunile CRC, profesori și lectori din cadrul disciplinelor predate în Universitatea Central Europeană. Vizitele pentru dezvoltarea curriculară se axează pe dezvoltarea programe analitice pentru cursurile pe care participanții le susțin în țara de origine. Sesiunile se axează pe o serie de probleme specifice țărilor din regiune. Fiecare sesiune oferă o săptămână de lucru intensiv asupra programe analitice, acces la biblioteca și întâlniri cu profesorii și studenții de la CEU. Seminarii speciale, workshop-uri și cursuri sunt de asemenea programate de-a lungul acestei vizite.

Colecția de Resurse CRC oferă o gamă variată de resurse relevante pentru dezvoltarea curriculară. Colecția are la bază programe analitice și descrieri de curricule din ariile de specializare ale Universității Central Europene, structurate pe cinci grupe: *Programe analitice de la universități din Europa de Vest*, *Programe analitice de la universități din regiune*, *Programe analitice dezvoltate de absolvenții sesiunilor CRC după vizitele de pregătire*, *Cursuri ale Universității Central Europene și Colecții speciale*

În plus, CRC oferă acces la cataloage, planuri educaționale și programe analitice din Europa Centrală și de Est și fostele republici sovietice, alte materiale educaționale și resurse relevante pentru dezvoltarea curriculară. Toate materialele și programele analitice CRC sunt accesibile în biblioteca CEU.

Nr.	Numele	Specializarea	Perioada
Curriculum Resource Center			
1	Salat Levente	Political Political Sciences session	24 February - 1 March, 2003
2	Popescu Dan Horațiu	Gender and Culture session	10 -15 March, 2003
3	Iancu Tatiana	Gender and Culture session	10 -15 March, 2003
4	Branca Cristian Ionuț	Gender and Culture session	10 -15 March, 2003
5	Bălăban Delia Cristina	Media session	7 - 12 April, 2003
6	Stănuș Ileana Cristina	Media session	3-8 November, 2003
Curriculum Development Competition			
1	Marga Andrei	Philosophy/Religious Studies	
2	Kádár Edith	Linguistics	

7.3. Burse la CEU Summer University - Budapesta, 2003

Cursuri de pregătire în cadrul școlii de vară a Universității Central Europene (Central European University Summer University - CEU SUN), prin intermediul CRDE și al Fundației pentru o Societate Deschisă, București. Cursurile stimulează dialogul și schimbul de idei între reprezentanți ai mediilor academice din peste 60 de țări, care au posibilitatea de a explora tematici multidisciplinare și de a își aprofunda cunoștințele în domeniul propriu de interes.

Coordonator de proiect:

Ágnes Veres

Perioada de desfășurare:

2000-2003

Acoperire geografică:

Transilvania

Buget 2003:

-

Finanțator:

- Central European University Budapesta

Pentru vara anului 2003, disciplinele de interes au fost arta și studiile culturale, antropologia, economia, protecția mediului, istoria, drepturile omului, relațiile internaționale, studiile juridice, medievalistică, studiile privind naționalismul, filosofia, științele politice, politicile publice, studiile de religie și sociologia.

Burse acordate în 2003 solicitanților din regiunea de nord-vest a României:

Nr.	Nume	Departament
1	Berindean Coroiu Adina	Visual Studies
2	Branc Simona	Ethnic Relations
3	Branda Alina Ioana	Violence and Culture
4	Buran Carmen	Toleration and Multiculturalism
5	Frunză Mihaela-Cornelia	Ethnic Relations
6	Frunză Sandu	Religion, Globalization
7	Horváth Réka	The UN, EU and Governance
8	Kasa Elizabeth-Teodora	Ethnic Relations
9	Nagy Dorottya	Religion, Globalization
10	Neamțu Mihail	Religion, Globalization
11	Petrescu Dacina Crina	Agrarian Institutions
12	Petrescu Malina Ruxandra	Agrarian Institutions
13	Popa-Gorjanu Cosmin	Uses and Abuses
14	Toma Stefánia-Adrianna	The Roma
15	Veress Emőd	Intergovernmental Fiscal Relations
16	Slavu Carmen-Daniela	Ethnic Relations

1. Colecția Diversitate Etnoculturală în România

Coordonator de proiect:
Gábor Ádám
Perioada de desfășurare:
2000-2003
Buget 2003:
20.000 USD

Maghiarii din România (1945-1955)

Minorități etnoculturale. Mărturii documentare. Maghiarii din România (1945-1955), reprezintă o colecție de documente de arhivă despre politicile de stat față de minoritatea maghiarilor în perioada 1945-1955. Volumul se prezintă ca un instrument deosebit de util atât pentru specialiștii epocii abordate, cât și pentru toți aceia care se interesează de problematica minorităților din România. Sursele documentare provin din cele mai diverse fonduri arhivistice publice și private, românești și maghiare, și vin să ofere o imagine cât de cât coerentă asupra destinului populației maghiare care, de la finele celui de-al doilea război mondial, a fost integrată în componența statului român.

"Ca sursă documentară, volumul e formidabil. Citindu-l, poți reconstitui, prin reflex iradiant, istoria factuală a unei întregi epoci: atât realitatea din interiorul partidului, cât și pe aceea din afara sa. Sunt multe enormități ideologice în documente, fiindcă așa e făcută epoca, însă sunt puține ineptii. Vigilenți, informatorii știu, în general, ce spun, sunt hermeneuți perversi impecabili, știind unde să caute <<dedesubturile>>, lăsând să ardă în voie incendii care nu mistuie nici o clădire. În ansamblu, sunt realiști, fiindcă realismul epocii e, substanțial, o transcendență: descriu, nu fac supoziții, nu insinuează. În spatele multor texte se află, însă, spaima, frica, teroarea. Între etnii se strecoară ura, suspiciunea, și cei care citesc volumul cu ochii experienței noastre de după 1989 nu greșesc decât puțin, într-atât de frapante sunt similitudinile dintre cele două epoci și într-atât de melancolic gândul că istoria înaintează, de fapt, doar prin curgerea timpurilor, nu și prin imaginație." (Ștefan Borbély - Apostrof, nr. 3/2003, despre volumul Maghiarii din România <<1945-1955>>)

Maghiarii din România (1956-1968)

Minorități etnoculturale. Mărturii documentare. Maghiarii din România (1956-1968), constituie al doilea volum de documente pe aceeași tematică, ce acoperă intervalul 1956-1968. Este vorba de două extreme care au ocupat un loc semnificativ în istoria fostelor state comuniste, Revoluția din Ungaria și evenimentele „Primăverii de la Praga” (1968). Cele 151 de documente provin din cele mai diverse surse arhivistice din țară și străinătate, începând cu cele ale Comitetului Central al Partidului Comunist Român și sfârșind cu stenogramele unor interogatorii luate de organele de Securitate.

"Un corpus impresionant, peste 900 de pagini documentare: stenograme ale unor discuții, note informative, statistici, rapoarte despre diverse fenomene culturale și politice către forurile puterii de partid și de stat, facsimile și fotografii, oferă analiștilor un material abundent și complex. Adăugând la

acestea amplul și atentul studiu introductiv semnat de Lucian Nastasă, postfața lui Lönhárt Tamás (*Problema minorității maghiare și relațiile interstatale româno-maghiare în cadrul blocului sovietic, 1945-1968*), tabloul cronologic al epocii și lista documentelor, avem imaginea unei întreprinderi care impune și care-și așteaptă comentatorii..." (*Observator Cultural*, nr. 184/2003, despre volumul *Maghiarii din România <<1956-1968>>*)

Evreii din România (1945-1965)

Minorități etnoculturale. Mărturii documentare. Evreii din România (1945-1965), reprezintă o colecție de documente de arhivă despre politicile de stat față de minoritatea evreilor în perioada 1945-1965. Volumul se prezintă ca un instrument deosebit de util atât pentru specialiștii epocii abordate, cât și pentru toți aceia care se interesează de problematica minorităților din România. Lucrarea conține 256 documente inedite, provenite din diverse fonduri arhivistice din România și din străinătate, și se situează din punct de vedere cronologic între sfârșitul celui de-al doilea război mondial și decesul liderului comunist Gheorghe Gherghiu-Dej, prin dispariția căruia se credea că anii stalinismului au luat sfârșit.

Țigani din România (1919-1944)

Minorități etnoculturale. Mărturii documentare. Țigani din România (1919-1944), reprezintă o colecție de documente de arhivă despre politicile de stat față de minoritatea romilor în perioada 1919-1944. CRDE inaugurează cu acest volum o serie de restituții documentare privitoare la minoritățile din România. Se intenționează astfel alcătuirea unui corpus de mărturii menit să satisfacă exigențele ale cercetării, prin accesul direct la sursele indispensabile oricărei reconstrucții istoriografice. Mărturiile istorice date la iveală în volum abordează cel puțin două momente importante din trecutul acestei etnii: efortul de a se crea o Asociație Generală a Romilor din România și, un aspect de un tragism rar întâlnit, deportarea țiganilor – cu tot cortegiul de suferințe și pierderi umane – în Transnistria în vremea regimului Ion Antonescu.

"Apariția, recentă, a impresionantului tom *Țigani din România (1919-1944)* (Volum editat de Lucian Nastasă, Andrea Varga, Cluj, Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală, 2001, 684 p.) reprezintă o dovadă incontestabilă că tema la care ne referim a devenit un obiect de studiu, permanent și poate chiar predilect, care anunță atât de așteptata *Istorie a țiganilor din România*." (Gheorghe I. Florescu - *Convorbiri Literare* Iași, nr. 3/2002)

Relații interetnice în România postcomunistă

La numai un deceniu de la prăbușirea sistemului comunist, societatea românească pare să se fi înscris - nu fără a trece printr-o criză de adaptare - pe calea construirii unei noi identități în care multiculturalismul, diversitatea etnică, deschiderea spre comunicare și globalizare etc. par a fi la ordinea zilei. În acest context, la inițiativa și cu sprijinul Ambasadei Statelor Unite din România, a fost organizat simpozionul "Modelul românesc de relații interetnice. Ultimii zece ani, următorii zece ani", desfășurat la București în zilele de 7-8 iulie 2000, care s-a bucurat de participarea unor repute personalități politice, analiști și experți. Volumul reprezintă cartea albă a acestui eveniment.

2. Seria Sinteze

Poliția și comunitățile multiculturale din România

Într-o epocă obsedată de globalism, problema comunităților etnoculturale capătă noi dimensiuni și determină reevaluări nu doar sub aspectul sintagmei, cât mai ales din perspectiva soluțiilor practice, în care provocările de tip naționalist își găsesc din ce în ce mai puțin locul. Volumul, menit a genera mai multă responsabilitate civică în administrarea consecințelor diversității, cuprinde rezultatele programului “Prevenirea și gestionarea conflictelor la nivelul comunităților multiculturale”, derulat de CRDE și Inspectoratul General al Poliției.

Extremismul de dreapta în România

Alegerea unui anumit „concept al extremismului” este determinată de utilitatea lui, cu alte cuvinte, de capacitatea sa de a cuprinde tendințele cele mai destabilizatoare dintr-o anumită țară. În cazul României, acestea sunt reprezentate de multitudinea atitudinilor de tip rasist, șovin, antisemit, xenofob și de manifestarea lor politică. Ca urmare, tematica volumului are în centrul ei atitudinile de tip „hipernaționalist” sau „ultranaționalist”.

Resurse umane

1. Consiliul de Administrație

Gabriel Andreescu, activist în domeniul drepturilor omului, Comitetul APADOR-Helsinki (din ianuarie 2000)

Smaranda Enache, președinta Ligii Pro-Europa (din martie 2002)

Ándor Horváth, cadru didactic, Facultatea de Litere, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj (din ianuarie 2000)

Anton Niculescu, expert în relații interetnice (din aprilie 2003)

Levente Salat, cadru didactic, Facultatea de Științe Politice și Administrative, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj - președinte executiv (din ianuarie 2000)

Edit Szegedi, istoric, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj, Facultatea de Studii Europene (din aprilie 2003)

Mircea Toma, psiholog, jurnalist, Agenția de Monitorizare a Presei din România, (din ianuarie 2000)

2. Comitetul Consultativ Internațional

Arie Bloed, director executiv, COLPI, Open Society Institute, Budapesta, Ungaria

Will Kymlicka, profesor, Queen's University Kingston, Canada

George Schopflin, politolog, New School of Economics, Londra, UK

Katherine Verdery, antropolog, University of Michigan, SUA

3. Angajații CRDE

Gábor Ádám, director

Călin Boariu, office manager

Mária Kovács, coordonator de program

Monica Robotin, asistent de program

Levente Salat, președinte executiv

Mariana Sălăgean, coordonator de program

Rarița Szakáts, coordonator de program

Aura Topan, info officer

Ágnes Veres, coordonator de program

4. Audit financiar

Beatrice Constantinescu, audit, Scot & Comp. Consulting S.R.L

Finanțatori

Fundația pentru o Societate Deschisă, România
 Fundația King Baudouin, Belgia
 Fundația Charles Stewart Mott, SUA
 Uniunea Europeană, Delegația Comisiei Europene în România
 Consiliul Europei
 Open Society Institute, Ungaria
 Central European University, Ungaria
 World Learning, România
 Westminster Foundation, Marea Britanie
 Ministerul Afacerilor Externe, Norvegia
 Fundația Carpatică, România

Parteneri

Asociația Română de Dezvoltare Comunitară, România
 Liga Pro Europa, România
 Centrul de Cercetare a Relațiilor Interetnice, România
 Centrul de Resurse pentru Comunitățile de Romi, România
 Centrul Educațional Soros, România
 Fundația Grupul De Analiză și Monitorizare GAMA, România
 USAID, România
 MEDE European Consultancy, Olanda
 CEDIME-SE Centrul de Documentare și Informare despre Minoritățile din Europa, Grecia
 Ministerul de Administrației și Internelor, România
 Ministerul Educației, Cercetării și tineretului, România
 Departamentul pentru Relații Interetnice, România

CRDE este organizație membră a

SON – Soros Open Network
 COMIR – Consortium of Minority Resources
 Romanian Donors' Forum

Contact

Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală
 Str. Țebei 21
 400305 Cluj-Napoca
 tel. 0264 420 490
 fax. 0264 420 491
 e-mail: info@edrc.osf.ro
www.edrc.ro

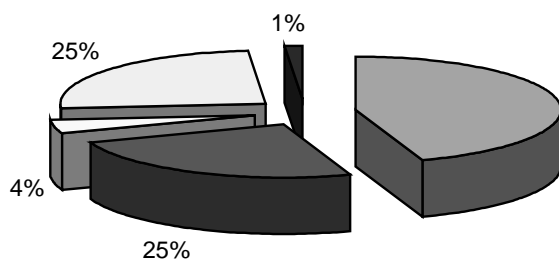

Situația bugetară a CRDE

Sursă bugetară	2000	2001	2002	Total	%
Finanțare instituțională din partea FSD România	\$470.655	\$251.016	\$52.295	\$773.966	44,7%
Finanțare condiționată FSD România	\$52.295	\$167.344	\$209.180	\$428.819	24,8%
Alte finanțări din rețeaua Soros	\$0	\$0	\$69.940	\$69.940	4,0%
Finanțări din terțe surse non-Soros	\$52.295	\$167.344	\$216.561	\$436.200	25,2%
Venituri din activități economice	\$0	\$0	\$23.326	\$23.326	1,3%
Buget total:	\$575.245	\$585.704	\$571.302	\$1.732.251	100,0%

Situația bugetară în perioada 2000-2002

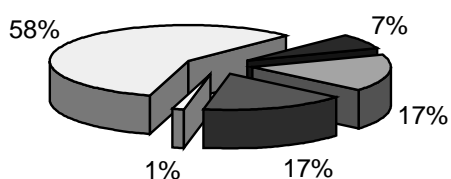

- 1. Finanțare instituțională din partea FSD România
- 2. Finanțare condiționată FSD România
- 3. Alte finanțări din rețeaua Soros
- 4. Finanțări din terțe surse non-Soros
- 5. Venituri din activități economice

Sursă bugetară	2003	2004 (prognozat)	2005 (prognozat)	Total	%
Finanțare din partea FSD România - avans	\$118.000	\$47.500	\$32.000	\$197.500	16,7%
Finanțare din partea FSD România - condițional	\$118.000	\$47.500	\$32.000	\$197.500	16,7%
Alte finanțări din rețeaua Soros	\$17.200	\$0	\$0	\$17.200	1,5%
Finanțări din terțe surse non-Soros	\$236.000	\$220.000	\$230.000	\$686.000	58,2%
Venituri din activități economice	\$25.500	\$28.000	\$28.000	\$81.500	6,9%
Budget total:	\$514.700	\$343.000	\$322.000	\$1.179.700	100,0%

Previțiune bugetară pentru perioada 2003-2005

- Finanțare din partea FSD România - avans
- Finanțare din partea FSD România - condițional
- Alte finanțări din rețeaua Soros
- Finanțări din terțe surse non-Soros
- Venituri din activități economice

Opinia auditorului

“ (...) Urmare a verificării prin sondaj – 56% din totalul cheltuielilor raportate pe aceste programe – a documentelor justificative ce au fost înregistrate în contabilitate, am constatat următoarele:

- înregistrarea cheltuielilor se face pe baza deconturilor de cheltuieli întocmite și semnate de coordonatorii de programe; deconturile cuprinse în eșantionul selecționat, poartă mențiunea codului de program pentru care s-au efectuat cheltuielile;
- cheltuielile înregistrate în contabilitate au fost făcute pentru derularea programelor aprobate de consiliul de administrație. (...)

Din totalul bugetului alocat pentru cheltuieli administrative în valoare de 71,020 USD s-a cheltuit în perioada 01 ianuarie – 30 iunie 2003 suma 41,931 USD, ceea ce reprezintă 59%. S-au verificat documente justificative a căror valoare însumată reprezintă 34% din valoarea cheltuielilor decontate. Nu am sesizat erori.

Analizând prin sondaj încadrarea cheltuielilor efectuate – pe categorii – în cheltuielile detaliate conform bugetului aprobat, nu am observat înregistrarea unor depășiri semnificative față de sumele din buget.”

Beatrice Constantinescu, Senior Audit Partner, SCOT & COMPANY CONSULTING SRL
Raport de verificare a evidențelor contabile la data de 30 iunie 2003

Anexa 1 – Lista proiectelor 2000-2003

Inițiative de bună guvernare în comunități multietnice

Prevenirea și gestionarea conflictelor la nivelul comunităților multiculturale – stagii de pregătire pentru subofițerii de poliție

Programul urmărește prevenirea conflictelor la nivelul comunităților multiculturale. Activitățile includ stagii de pregătire adresate subofițerilor din cadrul Inspectoratului General al Poliției și elevilor de la Școala de Subofițeri de Poliție Vasile Lascăr din Câmpina care activează sau vor activa în comunități multiculturale, precum și o serie de întâlniri la nivelul comunităților locale între poliție, reprezentanții autorităților publice și cetățeni.

Administrație publică locală în comunități multietnice

Proiectul are ca scop facilitarea aplicării noii Legi a Administrației Publice, care reglementează folosirea în administrația publică a limbii minorităților etnice, pentru asigurarea accesului și participării egale la viața publică a indivizilor aparținând minorităților etnice.

Dezvoltare comunitară în comunități multietnice

Îmbunătățirea relațiilor interetnice în Europa de Sud-Est. Dezvoltarea comunităților multietnice

Programul urmărește realizarea unor schimbări pe termen lung în relațiile interetnice din România. Programul este structurat în două module, unul de finanțare proiecte, care se desfășoară la scară națională, și un modul de facilitare care urmărește să determine o schimbare pe termen lung la nivelul relațiilor interetnice comunitare

Dezvoltarea capacităților și resurselor umane în comunități dezavantajate

Proiectul urmărește dezvoltarea capacităților și resurselor umane în trei comunități dezavantajate din județul Mureș, cu scopul de a iniția activități generatoare de venit, în contextul restructurării industriale

Integrare europeană

Centrul de Informare Europa Cluj

În cadrul CRDE, va funcționa din 2003 un centru de informare europeană. Proiectul își propune să contribuie la creșterea vizibilității Uniunii Europene în România și la o mai bună informare a cetățenilor asupra procesului de aderare la Uniunea Europeană.

Studiu asupra instituțiilor multiplicatoare ale informației privind Uniunea Europeană

Obiectivul acestui proiect este identificarea celor mai eficienți multiplicatori locali și regionali ai informațiilor UE, pentru a facilita o mai mare vizibilitate a valorilor și instituțiilor europene în societatea românească.

Cercetare și documentare privind minoritățile etnice

Centrul de Documentare

Centrul de Documentare al Centrului de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală Cluj deține o colecție de peste 5090 de cărți și 168 de periodice din următoarele domenii: științe politice, sociologie, științele educației, psihologie, istorie, mass-media, filosofie, religie, drept.

Barometrul Relațiilor Etnice

Barometrul Relațiilor Etnice este conceput ca o serie de studii sociologice vizând evoluția relațiilor etnice din România. Scopul proiectului este de a obține anual date statistice despre relațiile etnice din România, în special referitor la situația și dinamica grupurilor etnice de români, maghiari și romi.

Rapoarte despre situația minorităților naționale din România

Obiectivul programului este elaborarea unor rapoarte exhaustive despre situația minorităților naționale din România. Rapoartele conțin informații istoriografice, lingvistice și sociologice, o bibliografie extinsă și o listă cu adrese ale instituțiilor minoritare existente.

Alter-Image - documentar fotografic despre minoritățile naționale din România

Scopul programului Alter-Image este de a familiariza publicul larg cu diversitatea culturală a etniilor din România. Colecția Alter-Image - documentar fotografic despre minoritățile naționale din România - cuprinde o expoziție itinerantă, un album și un CD-ROM multimedia.

Diseminarea experiențelor privind proiectele realizate în sprijinul comunităților de romi în perioada 1990 – 2000

Scopul proiectului a fost realizarea unui instrument de analiză oferit spre utilizare agențiilor guvernamentale, finanțatorilor și organizațiilor neguvernamentale interesate în dezvoltarea și implementarea unor politici de îmbunătățire a situației romilor din România.

Minorități la guvernare – evaluarea impactului politicilor publice din perspectiva participării minorităților la guvernare în Macedonia, România și Slovacia

Proiectul constă într-o cercetare comparativă internațională privind impactul pe care îl are asupra politicilor publice, participarea la guvernare a minorităților, în România, Macedonia și Slovacia

Status Policies - analiza comparativa a politicilor europene referitoare la relațiile între statele de origine și minoritățile în afara granițelor

Proiectul urmărește să compare politicile privind statutul minorităților în Uniunea Europeană cu practicile Albaniei, Greciei, României, Rusiei, Serbiei, Turciei și Ungariei, impactul acestor măsuri asupra politicilor minoritare în țările-gazdă, precum și asupra perspectivei de aderare la Uniunea Europeană.

Educație multiculturală

Parteneriate între școli cu predare în limbile minorităților și școli cu predare în limba română

Programul are ca scop realizarea de parteneriate școlare în spiritul educației multiculturale. În cadrul programului se oferă sprijin financiar pentru desfășurarea unor activități extracurriculare comune de către elevi de diferite etnii. Elevii, provenind din școli cu predare în limbile minorităților, pe de o parte, și școli cu predare în limba română, pe de altă parte, au ocazia de a cunoaște mediul în care colegii

lor din școala parteneră trăiesc și învață, principalele beneficii fiind o mai bună înțelegere a valorilor etnodiversității și dezvoltarea de atitudini bazate pe toleranță și respect față de alte grupuri etnice.

Sprrijin pentru succesul educațional al copiilor defavorizați

Programul are ca scop pilotarea unui program de reducere a abandonului școlar, în special în segmentele sărace ale populației de romi, prin asistarea unui număr de cca.50 copii din ciclul primar din mediul rural. Activitățile proiectului cuprind două module majore: a) editarea și publicarea unor „mici cărți” relevante din punct de vedere cultural, care vor fi folosite pentru a ajuta copiii defavorizați, în special romi, cu dificultăți de citire și scriere și b) un modul de asistare a copiilor în cadrul unui program de mentorat-tutorat.

Europa Centrală în perspectivă comparată – Parteneriatul pentru educație globală

Programul a urmărit familiarizarea a 22 de studenți americani de la colegiile Hobart and William Smith și Union College, New York, cu realitățile Europei Centrale prin intermediul unei serii de cursuri desfășurate pe perioada unui semestru în Germania, România și Ungaria.

Manual de limba și literatura română pentru clasele cu predare în limbile minorităților naționale

Proiectul își propune realizarea, în colaborare cu Ministerul Educației și Cercetării, a unei serii de manuale de Limba și literatura română specifice pentru clasele de gimnaziu cu predare în limbile minorităților naționale.

Formare pentru profesori de limba și literatura română care își desfășoară activitatea în instituțiile de învățământ cu predare în limba minorităților naționale

În cadrul acestui proiect s-au derulat activități de formare pentru acei profesori de limba și literatura română care predau în școli unde învățământul se desfășoară într-una din limbile minorităților naționale.

Despre drepturile omului

Proiectul contribuie la educația pentru drepturile omului în România, prin conștientizarea drepturilor omului în rândul tinerilor și încurajarea implicării tinerilor în promovarea acestor principii. Proiectul include: sesiuni de formare destinate unui grup de 15 adolescenți, mentorat, campanii de educație pentru drepturile omului, construcția și promovarea unui website dedicat drepturilor tinerilor.

Promovarea dialogului interetnic

Instituționalizarea dialogului interetnic

Proiectul își propune realizarea unei anchete asupra inițiativelor de dialog dintre intelectualii români și maghiari din perioada 1990–2001, precum și asupra impactului acestora asupra cadrului general al relațiilor dintre România și Ungaria.

Parteneriate interetnice

Programul se adresează organizațiilor neguvernamentale, instituțiilor publice sau unor grupări informale locale, oferind sprijin financiar pentru realizarea de parteneriate și proiecte comune în comunități multietnice.

Campanii de advocacy în relațiile interetnice

În 2000, programul a acordat sprijin financiar unor proiecte care își propuneau să contribuie la îmbunătățirea climatului interetnic, la promovarea dialogului dintre majoritate și minorități prin prezentarea situației specifice a minorităților naționale și popularizarea drepturilor acestor comunități, în vederea depășirii barierelor comunicaționale și a diferențelor de percepție dintre diferite segmente ale populației.

Burse de studiu

Burse de studii la Universitatea Central Europeană (Central European University), 2003-2004

Programul oferă programe de masterat și doctorat pentru anul universitar 2003-2004 și se adresează studenților aflați în ultimul an de studiu sau absolvenților care au obținut diploma de licență în cadrul unei instituții de învățământ superior acreditate.

Burse la CEU – Curriculum Resource Center - Budapesta, 2003

Programul oferă burse pentru a participa la cursurile oferite de CRC - sesiuni de studiu cu durata de o săptămână; Acces la colecția CRC (programe analitice, cataloage ale diferitelor universități, descrieri de programe ale Universităților din Europa de Est și ale Universităților din Vest, readere, alte materiale).

Burse la CEU Summer University - Budapesta, 2003

Cursuri de pregătire în cadrul școlii de vară a Universității Central Europene (Central European University Summer University - CEU SUN), prin intermediul CRDE și al Fundației pentru o Societate Deschisă, București. Cursurile stimulează dialogul și schimbul de idei între reprezentanți ai mediilor academice din peste 60 de țări, care au posibilitatea de a explora tematici multidisciplinare și de a își aprofunda cunoștințele în domeniul propriu de interes.

Student Internship

Programul oferă posibilități de dezvoltare profesională și de studiu aprofundat pentru studenții interesați de tematica relațiilor interetnice din România și din regiune, prin asigurarea condițiilor și a instrumentelor de studiu și de cercetare în cadrul Centrului.

Anexa 2 - Volume publicate 2000-2003

Nr.	Titlu	Autor/editor	Colectie	ISBN
1	<i>Relații interetnice în România postcomunistă</i>	Lucian Năstasă, Levente Salat	<i>Diversitate Etnoculturală în România</i>	973-0-02184-8
2	<i>Interethnic Relations in Postcommunist Romania</i>	Lucian Năstasă, Levente Salat	<i>Diversitate Etnoculturală în România</i>	973-0-02185-6
3	<i>Proiecte pentru romii din Romania, 1990-2000</i>	Viorel Anastasoaei	-	973-85305-0-4
4	<i>Roma projects in Romania, 1990-2000</i>	Viorel Anastasoaei	-	973-85305-1-2
5	<i>Minoritati etnoculturale. Marturii documentare. Romii din Romania</i>	Lucian Nastasa	<i>Diversitate Etnoculturală în România</i>	973-85305-2-0
6	<i>Barometrul relațiilor etnice, 2001</i>	CRDE	<i>Diversitate Etnoculturală în România</i>	973-85305-3-9
7	<i>Minoritati etnoculturale. Marturii documentare. Maghiarii din Romania</i>	Lucian Nastasa	<i>Diversitate Etnoculturală în România</i>	973-85305-4-7
8	<i>Barometer on ethnic relations, 2001</i>	CRDE	-	973-85305-5-5
9	<i>Pelerina în două culori</i>	Maria Kovacs	<i>Cuția cu povesti</i>	973-85305-6-3
10	<i>A kék-sárga esőköpeny</i>	Maria Kovacs	<i>Cuția cu povesti</i>	973-85305-7-1
11	<i>Peti, Bundás és Tüskés</i>	Maria Kovacs	<i>Cuția cu povesti</i>	973-85305-8-x
12	<i>Tudorel, Blănos și Spinos</i>	Maria Kovacs	<i>Cuția cu povesti</i>	973-85305-9-8
13	<i>Piatra și pârâul</i>	Maria Kovacs	<i>Cuția cu povesti</i>	973-85738-0-7
14	<i>A patak és a kő</i>	Maria Kovacs	<i>Cuția cu povesti</i>	973-85738-1-5
15	<i>Cireșe cu gust de urzici</i>	Maria Kovacs	<i>Cuția cu povesti</i>	973-85738-2-3
16	<i>Csalánizu cseresznye</i>	Maria Kovacs	<i>Cuția cu povesti</i>	973-85738-3-1
17	<i>Minoritati etnoculturale. Marturii documentare. Evreii din Romania</i>	Lucian Nastasa	<i>Diversitate Etnoculturală în România</i>	973-85738-4-x
18	<i>Barometrul relațiilor etnice, 2002</i>	CRDE	-	973-85738-5-8
19	<i>Barometer on ethnic relations, 2002</i>	CRDE	-	973-85738-6-6
20	<i>Politia și comunitățile multiculturale din România</i>	CRDE	<i>Diversitate Etnoculturală în România</i>	973-85738-7-4
21	<i>Extremismul de dreapta in Romania</i>	Gabriel Andreescu	<i>Diversitate Etnoculturală în România</i>	973-85738-8-2
22	<i>Din cântările romilor</i>	Ion Hristu	-	973-85738-9-0
23	<i>Alter-Image – documentar fotografic privind minoritățile naționale din România</i>	Daniela Tarnovschi	-	album foto, CD-ROM

